

Telefon štev. 3040.

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTVEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posameznik na številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravišstvo v Ljubljani. — Št. Peterska vojašnica. Telefon štev. 3040.

Spominski žebli k naši zastavi

Naša zastava, ki jo je blagovolilo podariti našemu združenju Njegovo Velikanstvo kraj Aleksander I., bo razvita, kakor je predvideno, dne 6. novembra t. l. in bo razvitu kumovalo Njegovo Velikanstvo.

Kakor običajno, se bodo v drog zastave zabijali zlati in srebrni žebli kot spomin raznih invalidskih dobrotnikov, zaslužnih oseb, društev in organizacij.

Izšel je poziv, da se prijavijo dotični, ki bodo kupili spominske žebli.

Vsak komad bo stal nad 100 Din in naj se cene določijo po zmoglosti in veljavnosti posameznih oseb, društev ali organizacij.

Dotični zneski bodo v prid organizacijam našega združenja iz teritorija, iz katerega bodo vplačani.

Žebli bodo imeli urezana imena dotičnih, ki jih bodo darovali, po želji v latinici ali v cirilici.

Vse žebli bo dal izdelati Središnji odbor združenja vojnih invalidov v Beogradu, kamor moramo pravočasno javiti imena darovalcev.

Apeliramo na vso našo javnost, da se blagovolijo odzvati temu razpisu.

Posamezniki, društva, zlasti nacionalna in socialna, ter organizacije naj se prijavijo Krajevnomu odboru združenja vojnih invalidov z obvezami, da so pripravljene vzeti spominske žebli k invalidski zastavi. Pri tem naj blagovolijo sami izjaviti, kolike zneske bi bili pripravljene podariti kot odkupnino za spominske žebli v prid vojnim žrtvam.

Naše krajevne organizacije naj osebno apelirajo na imovitejša sloja ter društva in organizacije, da naj se odzovejo temu plemenitemu namenu in k sodelovanju te velike in nacionalne prireditve.

Prijave sprejemajo krajevne organizacije združenja vojnih invalidov in se prosi, da bi se reflektanti javili vsaj v prvi polovici oktobra, da moremo izvršiti vse predpriprave.

Krajevni odbori naj dotične zneske, ki jih prejmejo, takoj obdrže, priglase in pa takoj javijo Oblastnemu odboru.

Zabijanje ob priliki razvita bodo izvršili darovalci lahko sami, ali po svojih zastopnikih, ali pa lahko pooblaste naš Oblastni odbor, da bo izvršil potem svojih delegatov zabijanje v njihovem imenu.

Kako rešiti?

V težkih časih, ko se borimo za zboljšanje invalidskega vprašanja, je treba misliti na vse načine, kako naj bi se predlagalo, da bi bilo res sprejemljivo in uspešno radi popravila invalidskega zakona.

Napraviti kar zahteve in resolucije po željah in potrebah in zapisati to in to, brez vsakega preračunavanja in utemeljitve, je nesmiselno.

Treba je vpoštovati finančno zmoglost in druge okolnosti, da se napravi res nekaj stvarnega. Na tej podlagi je treba vedno omejevati naše zahteve. Pred vsem igra veliko vlogo statistika, to je, koliko nas je in koliko potrebujemo.

Gotovo je to, da morajo uživati zaščito vse vojne žrtve. Iz tega stališča ne gre, da bi bilo toliko oseb radi sredstev odrinjenih in reduciranih.

Za gotove svrhe zaščite je vsekakor treba najti sredstva, da se vsaj nudi vsakemu najneobhodnejše, kar potrebuje.

Ta minimum je treba rešiti in to je prav za prav glavno bistvo invalidskega vprašanja. Poleg tega pa je potem odvisno, kako naj se reši: ali v tej ali oni obliki ali na ta ali drugi način dajatev.

Načini in naši problemi so različni. V »Ratnem Invalidu« pravi tov. Orlovic: »Zavedamo se, da se država nahaja v težkih finančnih razmerah in da je cel naš narod prizadet s težko ekonomsko krizo. Mi smo sami hoteli, da jemljemo pomoč družbe, toda na popolnoma drug način in z ugodnejšo taktiko, daleč od tega, da bi sami sebe poniževali.

Ravno zato nečemo in ne moremo prejemati pomoči, ako se daje kot miloščina. Mi ne želimo in nečemo prositi! — Invalidsko vprašanje mora predstavljati nacionalno in državno skrb, dokler bo poslednji invalid pri

življenju. Vsaka druga rešitev, pri kateri ni vdeležena država, je za nas ponižujoča in je ne moremo sprejeti.«

Naš tisk objavlja resolucijo iz kongresa bivših bojevnikov v Lisaboni. V tej resoluciji se zahteva med drugim, da se invalidsko vprašanje prinese pred mednarodni kongres Rdečega križa v rešitev.

»Jugoslovenski delegati na kongresu Ciamaca na Dunaju 1. septembra t. l. so stali odločno proti poizkusu, da bi se rešitev invalidskega vprašanja prevajala v pristojnost kateregakoli drugega foruma razen države.

Ta izjava je umestna in edino mogoča. Da je invalidsko vprašanje državna skrb je brezpogojno, kajti invalidi smo postali nesposobni in pohabljeni v službi države.

Zato ne vidimo drugega načina, kot da je treba najti potrebna sredstva za zadostno rešitev tega vprašanja.

Brez zasužuranja potrebnih, ali vsaj najpotrebnejših sredstev ni mogoče rešiti invalidskega vprašanja, pa naj bo v obliki državnih dotacij, ali davka, ali drugačnih prispevkov. Zato prihaja v poštev le zvišati potrebe, ako hočemo ugoditi našim zahtevam po vrnitvi zaščite, ki je odvzeta raznim osebam.

Med problemi pa smo že razmišljali še o nekem načinu.

Imamo že precej razvito socialno zavarovanje. Tudi v tej obliki bi se mogoče dalo uspešno rešiti vprašanje vojnih žrtev.

Mesto invalidskega davka bi se dalo pritegniti gotove sloje za prispevke v zavarovalni fond, n. pr. od višjih podjetij, trgovine, plač, pogodb, dobav itd.

Tako pa bi se lahko vpostavili neki Uradi za zavarovanje in zaščito vojnih invalidov in drugih vojnih žrtev na samoupravnih podlagi pod upravo invalidov samih in pod državnim nadzorstvom.

Vojnim sirotam in invalidski deci

Pri poročilu o mednarodnem kongresu Ciamaca čitate, da je kongres sklenil napotiti deco vojnih žrtev iz vsega sveta k mednarodni izmenjavi pisem.

Naš Središnji odbor je izdal apel naši deci, da naj se pridruži tej akciji za

propagando mednarodne solidarnosti in miru.

Treba je, da ta apel sporočimo tudi slovenski deci.

Želja je, da stopi tudi naša deca v pismeni stik z vojnimi sirotami in invalidskimi otroki po drugih državah, kjer

pripadajo tamošnje organizacije Ciamacu.

In sicer pridejo v poštev Francija, Nemčija, Avstrija, Madžarska, Danska, Rumunija, Bolgarija, Belgija, Poljska in Čehoslovaška. Dopisovanje se lahko vrši v francoskem ali nemškem jeziku, s Poljsko, Čehoslovaško in Bolgarijo pa tudi lahko v jugoslovan. jeziku (tudi slovensko) in sicer v latinici.

Naša deca, ki bi želela tako dopisovanje, naj se javi z dopisnicami na Oblastni odbor združenja vojnih invalidov v Ljubljani, isti pa bo sporočil potom Središnjega odbora njihove želje naprej. Treba je navesti, v katero državo žele dopisovati da se jim najde tamkaj male dopisovalce. Korespondenca naj bo naravna, o vsakdanjih stvarih, kakor: o hiši, šoli, igrah, učenju, izletih, narodnih običajih, lepoti naših krajev, željah za bodočnost itd. Najbolje ako izberejo stariši ali skrbniki predmet in pokažejo, o čem in kako naj pišejo naši otroci, vendar pa naj bo nepopravljeno, naravno in priprosto.

Želi se, da se deca na ta način med seboj spozna, da bi pozneje eventuelno lahko zamenjavali kake počitniške kolonije med našo in tujerodno deco, ali pa delali kake ekskurzije.

Na ta način se bo razvila medsebojna ljubezen in bo mogoče marsika-

teremu pozneje koristilo tako znanje.

Ta apel je mišljen samo za vojne sirote in invalidsko siročad, med temi pa morejo dopisovati že tudi odrasli dijaki z boljšimi tvarinami.

Pri tem je treba tudi vpoštovati, da bo mnogim taka korespondenca koristna za učenje dotičnega jezika.

Deca, poprimi se in pokazi svoje lepe lastnosti!

DOPIŠNA TRGOVSKA ŠOLA V LJUBLJANI

Začenjamo nove tečaje:

1. dvoletna trgovska šola z 12. oktobrom,
2. pripraviški tečaj z 12. oktobrom,
3. združni tečaj

s 1. oktobrom 1932.

Učimo: vse trgovske in gospodarske predmete, kakor knjigovodstvo, korespondenco itd., itd., vse jezike — **dopisnim putem.**

Kdor se v prijavi sklicuje na ta iniserat, dobi **20% popusta.**

Invalidi: stremite za tem, da si olajšate z izobrazbo življenje! Informacije zastoj.

Naša zaščita v luči statistike

Vsakemu je znano, da zaščita vojnih žrtev vedno pada, posebno pa v zadnjih dveh letih. Redukcije so njihovo število zelo zmanjšale. Vsak invalidski zakon je imel bolj stroge pogoje v tem oziru.

Zanimivo je primerjati razmerje zaščitenih vojnih žrtev po priznanju na podlagi invalidskega zakona iz leta 1925 in danes na podlagi invalidskega zakona iz leta 1929!

Oblastni odbor je napravil letos svojo statistiko, ker jo je potreboval za predloge našega združenja k reviziji invalidskega zakona. Pri tem so mu služili tudi podatki iz popisovanja reducirancev, ki so ga napravili krajevni odbori.

Statistika pokaže velik padec zaščitenih, kar najbolj stvarno podpre upravičenost naših zahtev, namreč da je treba vprašanje vojnih žrtev popraviti in velikemu delu reducirancev vrniti vsaj najpotrebnejšo zaščito. Od leta 1925 do danes je izgubilo invalidnino po naši statistiki 4749 vojnih invalidov, 4728 vdov in staršev in 214 sirot, to je skupaj 9691 oseb.

Pri teh pa je treba upoštevati še družinske člane, za katere so dobivali dodatke in kateri so z njimi vred reducirani.

Ker do danes še mnogo vojnih žrtev nima rešenj po novem invalidskem zakonu, je gotovo, da jih bo še nekaj dobilo invalidnino, ki je danes ne prejemajo, če upoštevamo n. pr. ugodne pogoje in ponovna sojenja, vendar pa jih bo nasprotno mnogo izgubilo in če primerjamo razmerje, je redukcija vedno večja od priznavanja.

Ne smemo pa misliti, da vsi ti reduciranci sploh niso več zaščiteni, ker je treba upoštevati, da jih največ ne dobiva invalidnine samo vsled nesiromašnosti, druge zaščite pa jim invalidski zakon vseeno priznava.

Statistika kaže, da jih 40% ne dobiva invalidnine vsled nesiromašnosti, dočim so drugače priznani. Izmed reducirancev pa jih je 30% vsled notranjih boleznih in takih, ki imajo pod 30% ne-sposobnosti. Ostalih 30% pa je reduciranih vsled smrti, kazni, pomanjkljivih dokazov, sprememb zdravstvenega sta-

nja, nemoralnosti, izselitve v inozemstvo, zakasnelosti prijav ali ker so vojaški invalidi.

Iz tega primerjanja se vidi, koliko so naše vojne žrtve izgubile in kako stoji danes njihova zaščita in pomoč. Čeprav je med onimi skoro 10,000 osebami (katero število se bo gotovo doseglo v kratkem), ne všteti družinskih članov, skoro polovica je brez podpore, drugače pa niso reducirani, je treba upoštevati, da prav za prav od zaščite ničesar nimajo in da jih je smatrati kakor one, ki so reducirani.

Kajti razen podpore po invalidskem zakonu ne moremo smatrati, da se jim nudi kaj drugega kot zdravljenje in ortopediranje, kar se pač ne more smatrati za kako boniteto, nasprotno za trpljenje.

Imamo pa še onih 30% reducirancev, ki niti zdravljenja in ortopediranja več nimajo in so sploh ob vse pravice.

Nikakor se ne more smatrati, da so vsi ti reduciranci neinvalidi, ali da niso vojne žrtve.

Vse vojne žrtve so bile že pred zakonom iz leta 1929 dostikrat pregledane ali njih pravice reducirane potem obravnavanja, sojenja, specialnih komisij, da je bilo pri vestnem in točnem poslovanju skoro nemogoče priznati kakega neupravičenca.

In že vse to predhodno revidiranje je povzročilo skoro nič manjše redukcije od gori navedenega, katere so bile izvršene že pred zakonom iz leta 1925. Da bo zaščita kolikor toliko stvarna in zadostna, je treba vsemu temu številu reducirancev nuditi nekaj drugega.

Najlogičnejše je, da vojni poškodovane ne bi smeli nikdar izgubiti ugodnosti zdravljenja in ortopediranja.

Ako pa se mora iz finančnega stališča invalidnino smatrati mesto rente ali odškodnine kot podporo in deliti vojne žrtve v siromašne in nesiromašne, ker je vendar med nesiromašnimi tudi mnogo v vsakem oziru vsestransko potrebnih, da se te potrebe raztegnejo v obširnejšo zaščito v drugi obliki.

To zaščito je namen poiskati z revizijo invalidskega vprašanja.

Ker so vsi državljani dolžni pomagati vojnimi žrtvam, je umestno, da jim

odstopijo tudi kako dobroto za olajšanje njihovega položaja.

Treba je pomisliti, da kmet, ako sam vsled pohabljenja ne more delati, trpi veliko škodo, kljub temu ako ni siromašen. Ravno tako obrtnik ali uradnik, zato je umestno nuditi takim kako drugo olajšavo.

Po sedanjem načinu pa siromašni nekaj dobivajo, nesiromašni pa, čeprav so enaki invalidi, ničesar.

Samo z invalidninami invalidskega vprašanja ni mogoče rešiti, ker so potrebe prevelike, pač pa je treba usmeriti to vprašanje na razne socialne olajšave. Tega ni dolžna nositi samo država, temveč ves narod, ker isti je država.

Naj bo na tej ali oni podlagi ali v tem in onem smislu, potreba je le, da se mora vprašanje vojnih žrtev tako rešiti, da bo današnje število reducirancev, pred katerim so vsi upravičeni do zaščite, prišlo nazaj do svojih pravic, katere neobhodno potrebuje.

Statistični podatki iz Celja

Ob priliki prigrasovanja oseb, z invalidskim zakonom zaščitene, kaže statistika pri krajevnem odboru UVI v Celju sledečo sliko:

1. reduciranih radi davkov	12%
2. reduciranih radi boleznih	10%
3. reduciranih radi kazni	7%
4. reduciranih radi raznih vzrokov	13%
5. nerešenih	29%
6. prevedenih po novem zakonu	29%

Pri reducirancih radi davkov se je ugotovilo, da pretežna večina plačuje le malo čez 120 Din dir. davka.

Če primerjamo prejšnji davčni cenazus od 20 Din in pa povečanje davkov v splošnem, kar se lahko računa povprečno 20kratno in znaša 400 Din za pravičen cenazus, bi morali z malimi izjemami vsi reduciranci veljati za siromašne.

Pa ne samo to, znano je, da so danes kmetje prezadolženi, kako šele invalidi, ki morajo mesto sebe vzdrževati delavce, koliko jih je, ki imajo več dolga kot je vse njihovo posestvo vredno, nekaterim je že prodano, seveda bodo morali z dokazi prositi za ponovno sojenje, ker niso samo siromašni, temveč berači!

To je najboljši dokaz, da davek ne dokaže siromašnosti, temveč le pasiva odšteta od aktiva kaže pravo sliko.

Radi boleznih je reduciranih 10%. Ta

vsota ne bi posebno obteževala inv. budžeta — a zakonodavec bi si bil v svesti, da ni nikomur storil krivice.

Radi kazni je reduciranih 7%. Edina oseba je dobila kazen po 4. 7. 1929. Vsem ostalim pa, ki so bili na podlagi inv. zak. iz leta 1925 in izvršenega sodnijskega rešenja priznani stalnim vojnim invalidom, pripada zaščita tudi po inv. zakonu od leta 1929.

Radi raznih stvari kot: 20% invalidi, zadržani, nepravčasno javljeni — mnogo jih je bilo v inozemstvu itd. je 13% reduciranih.

Vsi 20% invalidi bi morali tudi po besedilu inv. zakona od leta 1929 uživati dosmrtno vso zaščito razen invalidnine, mnogo jih je, ki rabijo proteze. Sledeč slučaj najbolj dokazuje pomanjkljivost in pa nepravilno tolmačenje inv. zakona:

Ranjen kot bojni v metatarzalno kost je bil ocenjen, ker ni bilo dosti videti, z 20%. Noga je postajala vedno slabša, počrnela je v teku let že preko kolena, tako da se je moral lansko leto po 16

letih dati operirati v gornjem delu stegna.

Že ta primer zadosti dokazuje.

Zadržan je v pravem pomenu besede pri nas sploh nimamo, ker je večina posestev od moža ali žene. Kaj se je vse tu za zadržanje označilo, je neverjetno. Tudi če je brat prevzel posestvo in si dokupil njive, da sedaj plačuje čez 120 Din, čeprav je oče plačeval samo 13 Din. Brat je pa prevzel posestvo, ko je bil invalid še mladoleten, pa velja invalid za zadržanega!

Iz inozemstva so prišli invalidi, ki so imeli rešenja po zakonu od leta 1925 in niso niti mogli vedeti, da je zopet nov zakon. Ker se niso do 31. 12. 1929 javili, so izgubili vse pravice in zaščito. — Ti ljudje skoraj ne morejo verjeti, da je to resnica. — Žalibože zakon tako veli!

Po invalidskem zakonu od leta 1925 dobiva invalidnino le še 29%.

To je naša slika po treh letih, odkar je stopil invalidski zakon od leta 1929 v veljavo.

Kongres Ciamac-a.

Letošnji VIII. internacionalni kongres vojnih žrtev in bivših bojevnikov, združenih pod skrajšanim imenom »Ciamac«, se je vršil začetkom septembra t. l. na Dunaju.

Ta internacionalna zveza pridobiva vedno več vpliva ter upoštevanja od strani posameznih vlad in zanimanje vsega svetovnega tiska.

Kongresi Ciamaca pokažejo najlepše medsebojno složnost in napredek različnih organizacij 30 držav in 12 narodov.

To dejstvo je tem važnejše, ker gre pri posvetovanjih za probleme, kateri so pri državnikih in diplomatih še vedno košljivi.

Medsebojno zaupanje in volja zastopnikov onih, ki so se med seboj borili, pa pokažeta vsemu svetu pot, po kateri naj bi se vse težkoče izravnale.

Zato je dunajski kongres izrazil splošno zahtevo: Pravičnost, mir in svoboda!

Glavni problemi tega kongresa so bili: odprava svetovne krize in z njo nastale bede med vojnimi žrtvami, zagotavljanje trajnega miru, internacionalna izravnava vojnih dolgov in razorožitve. Predsednik prof. Pichot je poudarjal, da ne moremo ustvariti resničnega miru, ako si ne podamo rok, s katerimi smo se v vojni med seboj borili.

Ciamac je organizacija generacije ognja, ki se je po zgodovini in položaju združila z zaupanjem, prijateljstvom in željami. Pravičnost in mir med posamezniki in narodi sta njena cilja. Velike intervencije v Ženevi pri delegatih razorožitvene konference in pri francoskih ter nemških delegatih v Lausanni, so dale močen internacionalni pomen in dokaz.

Pa 15urnem posvetovanju delegatov se je napravila podlaga za enoten izraz volje vseh, v Ciamacu združenih organizacij. K poročilu tov. Broumiche o vzrokih svetovne gospodarske krize in možnosti njene odprave je napravil poseben odsek prvo resolucijo, ki je bila pozneje soglasno sprejeta.

Njene točke so sledeče: Kongres ugotavlja, da je svetovna vojna ugonobila gospodarski, moralni in človeški položaj, ki se ne more zopet vpostaviti v prejšnji stan. Vojne žrtve trpe največ na teh posledicah. Čim dalje bo trajala gospodarska kriza, dalje bodo vojne žrtve občutile večje breme. Zato imajo nujne interese, storiti vse, kar bi pripomoglo do odprave te krize in kar bo odvajalo od bodočih gospodarskih katastrof, ki vodijo zopet v vojne.

Ugotavlja, da je svetovna gospodarska kriza v prvi vrsti moralna kriza

one politike, ki je povzročila in poglobila vojno in zna biti največji polom, ako se ne pripravijo nujno potrebni pripomočki.

Ti pripomočki zahtevajo zopetno vpostavitve najvažnejših, po vojni razdrtih fizičnih predpogojev med narodi: to je medsebojnega zaupanja.

To je prvo politično vprašanje, ki se ne more rešiti, ako se ne poglobi volja za medsebojno zastopnost. Pogoj je, da se razvije demokracija proti osebnemu režimu, katerega zadnji stadij je bila diktatura, poostrena od gospodarske krize. Če je ta oblika moči zamogla v gotovih državah dobiti prehodno olajšavo v notranjosti, je gotovo, da v bistvu škoduje obči vpostavitvi medsebojnega zaupanja. Gospodarski nacionalizem mora voditi k povečanju negotovosti in nezaupanju, medtem ko zopetna vpostavitve gospodarskega zaupanja daje predpogoj za normalno razdelitev kapitala med svetom.

Z ozirom na velik pomen rešitve gospodarskih vprašanj na položaj vojnih žrtev in odstranitev gospodarskih vzrokov, ki bi lahko vodili do novih vojnih konfliktov med narodi, zahteva Ciamac zadostno zastopstvo vojnih žrtev pri gospodarskih konferencah vseh narodov.

Kot drugo vprašanje je sledilo poročilo tov. Dechampa o položaju nekdanjih bojevnikov in vojnih žrtev v svetovni gospodarski krizi.

Tozadevna komisija je predelala poročilo in predložila v odobritev sledeči sklep:

Kongres uvideva, da je sedanja gospodarska kriza nastala v bistvu radi nacionalizma in pomanjkanja zaupanja za bodočnost in vzrok miru med državami.

Proti krizi se more le tedaj uspešno boriti, ako se jo poprime pri njenih koreninah.

Zato je podkrepiti prizadevanja, da se izvede skupno sodelovanje narodov in pridobi mir na prednavedni podlagi.

V pričakovanju, da s takim postopanjem, ki mora biti res učinkovito, ne bo neposredno zboljšan le položaj vojnih žrtev in da tako socialno vrvenje prinaša posebno občuten položaj, ki potrebuje hitro učinkujoča sredstva, zahteva kongres:

1. da se uvede v vseh državah, kjer še ne obstoja, dolžnost zaposlovanja vojnih žrtev;

2. da naj se obstoječi zakoni za dolžnost zaposlovanja vojnih žrtev pri jav-

Pravilica o šipku

(Konec.)

To sam vidiš po njegovih cvetih. Zakaj, ne po zunanji lepoti, ki je le obлека, nego po sadu spoznaš njegovo cenno. Po sadu se meri sila življenja drevesu. Po sadu ga tudi sodi!

Pokimal je mlinar-vdovec in pogledal na svoje roke...

Neko pomlad, toliko da je skopnel sneg, je prišel k mlinarju-vdovcu iz mesta njegov prijatelj, vrtnar po poklicu.

Mlinar mu je pokazal svoj vrt.

Pogledal je vrtnar vrt, lepo obdelan — zakaj mlinarju-vdovcu je bilo delo zabava in veselje — pogledal je na stari, skrbno obrezani šipek in rekel:

»Prijeten je tvoj vrtič, samo rož je malo.«

Odgovoril mu je mlinar:

»Vdovec sem! Zato ni na vrtu mnogo rož. Nageljčke, glej, imam, ker jih ljubim. Moja žena jih je ljubila. Astre posejem in faiglne, ker sem jih vaje. Imela jih je vedno moja žena. Rožmarin mi je usahnil, ko mi je umrla žena, pa ga ne sadim več. A drugih ne poznam. Samo ta stari šipkov grm je še, katerega sem našel vsega zapuščenega.«

»Da se ti ljubi baviti se z njim,« je rekel vrtnar. »Časti ne dela vrtu!«

Zabolele so te besede mlinarja-vdovca.

»Prekrasno je njegovo cvetje in žlahtno,« je rekel s tihim glasom. Zamahnil je z roko vrtnar.

»Cvetje nelepega, grčavega šipka? Kako ti je nepoznano lepo cvetje, da tako govoriš... Kako more biti cvetje s takega drevesa lepo in še žlahtno povrh? Obleka in postava govori, kakšen sad rodi!«

Stopil je bliže k mlinarju-vdovcu, svojemu prijatelju.

»Doma na vrtu imam nekaj šipkov zares prežlahtne vrste. Dobro in skrbno so negovani in lepi. Lahko bi jih prodal, a ker sem tvoj prijatelj, jih podarim tebi. Vsadi jih namesto tega lepega in grčavega... Ej, to bodo cveti na njih, kakršnih si malo videl!«

Zamislil se je mlinar-vdovec. Rad bi imel mlade, lepe šipke, a žal mu je bilo tudi starega. Pa se mu je porodila pametna misel.

In je rekel:

»Hvala ti, vrtnar in prijatelj, za ponudbo. Vesel sem je! Vendar mi je žal starega šipka. Glej, pomlad je prišla! Počakajva! Naj ostanejo tisti šipki v tvojem vrtu do jeseni. Ako bo njihovo cvetje v resnici lepše, nego mojega grčavega, če bo žlahtnejše, tedaj seve, ga izrujem in na njegovo mesto vsadim tvoje! Zakaj, resnično je, da treba gojiti vedno tisto, kar je najlepše!«

Nasmehnil se je vrtnar mlinarju-vdovcu in ga potrkal po rami. Zakaj smešen in celo drzen se je zdel predlog mlinarja-vdovca vrtnarju. Saj je vendar jasno, da prihaja iz lepega telesa vedno le lep sad.

Vendar ni oporekal.

Prišel je čas cvetja.

Vzcveteli so mladi, negovani šipki na vrtnarjevem vrtu v vsej svoji lepoti. Ponosno so gledali in bahava je bila njihova obleka. Zdelo se je, da govore mimoidočim:

»Mi smo krasota, ljudje! Glejte nas in občudujte nas, zakaj takih ne vidite več!«

Vzcvetel pa je tudi nelep in grčav šipkov grm na vrtu mlinarja-vdovca. Cvet pri cvetu je cvetel, kakor bi sedeli

na vejah in se smehljali mimoidočim in jim klicali:

»Pozdravljeni, ljudje! Ne pozabite na nas, ko zagledate drugod lepših!«

In zgodilo se je, da je pozval vrtnar mlinarja k sebi:

»Pridi, mlinar, prijatelj moj, zakaj šipki cveto!«

Mlinar-vdovec se je odpravil. Vesele je sprejel vrtnar mlinarja. Zmagoslavni nasmeh je bil na njegovih ustnih, ko mu je pokazal cvetoče šipke.

»Oni so tisti, ki sem jih podaril tebi.«

Gledal je mlinar-vdovec šipke, vse tako ravne in gosposke, gledal njihovo cvetje, tako bahaško.

Dolgo jih je gledal.

»Ti ugajajo,« je vprašal vrtnar z glasom, v katerem je bilo jasno slišati izraz zmagoslavja.

Mlinar-vdovec je odgovoril:

»Krasni so, prelepi! Gosposki! Samo zde se mi nekako prazni!«

Vrtnar je gledal mlinarja z nevernimi očmi.

»Kaj hočeš videti v njih?«

»Sam ne vem,« je odgovoril mlinar.

»Samo ko jih gledam, čutim, da so zrasi v bogati zemlji, da ne vedo, kaj je trpljenje in zde se mi, da nimajo pristrčnosti, ki je človek tako potrebuje. Gledajo, kakor da niso pili mleka iz tiste zemlje, iz katere pije vsak, kdor se je rodil na njej, pa bodiš ta iz skromnih, izsušenih prsi, bodiš oni iz mehkih in polnih. Vsak pa, bodiš reven ali grčav, je iz ene in iste snovi, ker je zemlja samo ena.«

Vrtnar je zmajal s pleči. Ni se bavil s takimi stvarmi, ker mu vrtnarsko delo in okolica cvetja tega ni dopuščala. Zato tudi ni razumel besed mlinarja.

Pomislil je samo:

»Kaj razume mlinar, kakšno mora biti cvetje šipkov.«

Ni štel vrtnar v zlo mlinarju njegove nevednosti.

»Cvete tvoj šipek?« je vprašal in maščevalen glas je zvenel v njegovem vprašanju.

»Cvete,« je odgovoril mlinar. »Pojdi, da vidiš.«

Šla sta na vrt mlinarja-vdovca. Pred zgrbljenim, nelepim šipkom sta se ustavila. Mlinar je molče pokazal z roko nani.

Vrtnar je gledal cvetje šipka. Bilo je, kakor je vsako cvetje šipkov. Ni bilo lepše od njegovih mladih, negovanih. Ali ni bilo tudi slabše od njegovih. Ali v njih je bil smehljaj skromne veselosti, domača pristrčnost, pozdrav vabeče prijaznosti, tisto, česar je iskal mlinar zaman v cvetju šipkov na vrtu vrtnarjevem.

Ko se je vrnil vrtnar na svoj vrt k svojim mladim, lepo negovanim šipkom, je obstal pred njimi in jih gledal.

»Res ste prazni,« je rekel nato, »zakaj v vas ni pozdrava. Prelepo je vaše cvetje, šipki. Ali ta lepota je vzrastla iz skrbi in truda drugih. Kakšna je potem vaša zasluga vpričo tistega, na zunaj nelepega, grčavega in starega na vrtu mlinarja-vdovca, ki je rodil, vsemu hudemu prepuščen, prav takšno cvetje, kakršno je vaše, le da je žlahtnejše od vas?!?«

Tako je pripovedoval veterini mlin tisto noč svojemu mlinarju, ko sta mu žena in hčer počivali na postelji, s slamo postlani.

In od tistega časa mlinar ni bil več tako zamišljen in skrb radi hčerke, ki je bila že velika, a ni imela dote, ga ni več mučila.

nih in privatnih podjetjih izpopolnijo in poostre;

3. da se karakter terjatev vojnih žrtev napram skupnosti uresniči na ta način, da se vprašanju rent v izdatkih držav nudi dejansko prednost in da se prihranki vsled razorožitve, katero zahtevajo vsi narodi, porabijo za te potrebe;

4. da se vojnim poškodovancem, ki radi svojega zdravstvenega stanja in nezmožnosti ne morejo najti zaposlenja, dovoli k rentam posebne dodatke v izmeri, kakršno zahteva življenjska potreba;

5. da naj se za dobo krize, najmanj pa za dve leti ustavi vsa nadaljnja uradna naknadna preiskovanja.

Nadaljnja točka je bilo vprašanje preskrbe vojnih slepcev.

Ugotovilo se je, da potrebuje to vprašanje v vseh državah zboljšanja. Poněkod se je celo poslabšalo. Kongres ugovarja proti temu. Dalje ugovarja tudi, da so bile v mnogih državah radi izravnave finančnih težkoč vsled gospodarske krize, pritegnjene tudi rente vojnih žrtev.

Apelira na vlade, da nastopivša poslabšanja izravnavajo in neizpolnjene terjatve vojnih slepcev izvedejo.

Dolžnost držav je, da nudijo vojnim slepcem priliko do zadostne gospodarske vpostavitve in jim pustijo nedotaknjeno vso ostalo oskrbo, ki naj nadomesti fizične posledice oslepitve, ki zahteva posebne pogoje.

Sledila sta protesta za zahteve čehoslovaških vojnih žrtev. Za tem je sledilo vprašanje preskrbe vojnih žrtev, ki menjajo državljanstvo.

Kongres ponovno opozarja na potrebo, da se to vprašanje zasigura po vseh državah.

Tudi opozarja na sklep prejšnjih kongresov, da je dolžna dati preskrbo brez omejitev vedno ona država, kateri upravičenec pripada.

Preskrba mora v vsakem slučaju vsebovati vse ugodnosti rent in drugih pravic in se mora dajati vsem onim, ki posedujejo od rojstva ali začetka vojne državljanstvo dotične države.

Obširne razprave so se vršile za mir in svobodo.

Ker mirovno vprašanje še ne stoji trdno, zato zaslužita največ spoštovanja izjave bivših bojevnikov in vojnih žrtev glede zagotovitve miru in razorožitve.

Prvi najvažnejši pogoj je vzgoja mladine v medsebojnem zastopstvu ali sporazumu.

Temu vprašanju je dal dunajski kongres poseben pododsek pod referentima Marte Harnoss in Mme. Cassou.

Sprejet je bil sklep, da mora biti naloga vseh vojnih žrtev na podlagi njihovih izkušenj, prepričati mlado generacijo, da je vojna najnesposobnejše sredstvo, rešiti konflikte med narodi.

Vse organizacije, združene v Ciamacu, se pozivajo, da pospešujejo internacionalno medsebojno dopisovanje mladine, prireajo potovanja mladine v inozemstvo in zvezo odraščajoče mladine z nekdanjimi borci in vojnimi žrtvami.

Zelo obširno se je potem razpravljalo o problemih razorožitve, internacionalnih dolgov in odstranitvi internacionalnih konfliktov.

V diskusiji pri referatih prof. Cassina in Rossmanna so bili tudi notranjepolitični boji v Nemčiji.

Čeprav je mirovno delovanje zveze nemških vojnih žrtev in mnogih drugih organizacij v Nemčiji zelo pazljivo upoštevano, je vendar gotovo, da v Nemčiji obstojajo stare moči militarizma in fevdalizma. Zaupanje inozemstva na Nemčijo sloni samo na zaupanju demokratične, za ohranitev miru delujoče nemške organizacije.

Prof. Cassin je poudaril, da obveza aliancenc v versajlski pogodbi za razorožitev narodov ni samo moralna gesta, temveč vezana pravna dolžnost. Ta izjava bi morala biti zmožna olajšati delo razorožitveni konferenci v Ženevi. Pri glasovanju je bila sprejeta sledeča mirovna resolucija:

Ciamac izraža mnenje:

I.

Da večina vlad ni navdušena za notranjo željo narodov za mir, ki odgovarja tudi izrečni volji bivših bojevnikov, ki so najglasnejši čuvarji mirovne misli živim generacijam.

Mnenja je, da bi pri sedanjem stanju oboroževanja lahko ponovni konflikt že itak razdeljani svet vrigel zopet v stanje anarhističnega barbarstva.

S pomilovanjem ugotavlja, da splošna razorožitvena konferenca, na katero se je toliko časa čakalo, še ni doprinesla stvarnih in konkretnih rezultatov.

Ciamac razglša, da je treba smatrati za vse narode kot naravno iluzijo, če se jemlje predpogoj, da se vojna napravi bolj človečanska z omejitvami vrst kalibrov in z dovoljenim orožjem. Vojna se mora napraviti nemogoča.

Zato kliče bivše bojevnike vseh dežel na stražo proti vsemu, kar se misli storiti ali se je že storilo, da bi se drugo zasedanje razorožitvene konference omogočilo.

II.

Kongres ugotavlja, da tekma oboroževanja vznemirja in uničuje narode, ne da bi se našla kaka varnost za to.

Države, ki so podpisale mednarodno pogodbo, se ne smejo odtegovati juridičnim obvezam omejiti oboroževanje na minimum in najstreme v smislu člena 8 mednarodne pogodbe za razorožitev, ne pa za oborožitev.

Te omejitve skupaj z moralno razorožitvijo morajo biti bistvene in stvarne in naj se ne nanašajo samo na regularne armade, temveč tudi na odstranitve vojaških organizacij, ki delujejo na pripravi za vojno.

Udeležitev teh omejitev je odvisna od stroge internacionalne kontrole vojnih budžetov in odstranitve proste trgovine z orožjem in prostega izdelovanja orožja, kar zelo pospešuje vojno.

Ciamac proklamira, da je k temu cilju potrebna edino vedno napredujoča odprava oboroževanja v zvezi z obilgatnim razsodiščem in izvršilna sredstva proti kršitvi mirovnih paktov.

Le združitev vseh narodov po načinu, ki ga je predvidel Briand, bo omogočila rešiti vse probleme, ki ostajajo tako dolgo nerešeni, dokler obstoja še pojm brezpogojne nacionalne suverenitete.

III.

Ciamac roti vlade, da naj jim postane vendar jasno, da vojna ni le grda, temveč tudi brezsmiselna.

Sklicuje se na 4 milijone svojih članov, ki so bili večraj še nasprotniki, danes pa so prijatelji, da izrazijo človeštvu vse dežel apel, odvrgniti se od vsakih vojnih stremeljenj, biti si v svesti važnosti položaja in skupno odstranjevati vse zapreke, ki se jih hoče stavljati uspehu razorožitvene konference.

Kongres nalaga svojemu internacionalnemu načelstvu izdelati v to svrhu podvzeto akcijo in jo nadaljevati.

Zaupu mu predvsem nalogo, da vse pripravi, da se ob koncu leta 1932 in v začetku leta 1933 skliče svetovni sestanek bivših bojevnikov vseh držav radi razorožitve in proti vojni.

Prof. Cassin je konstatiral, da so ravno vojne žrtve na ta način prve priznale, da po vojni sklenjene pogodbe niso brez obveze, temveč podvržene zakonom svojega razvoja. Naloga vojnih žrtev naj bo, zastopati dobroto in temeljno priznavanje pogodb.

Poljak Korkoszka je poudarjal, da ako se bo od Ciamaca sprejeta resolucija v Društvu narodov uresničila, bo storjen velik korak miru nasproti.

Obljubil je v imenu vseh zastopnikov vojnih žrtev vzhodnih narodov, da bodo to resolucijo objavili širokim masam svojih narodov.

K sklepu je vzbujal veliko zanimanja Nemec Rossmann s svojim govorom.

Rekel je: Mi, ki smo z našim življenjem in zdravjem delali pokoli, nimamo nobene večje naloge, kot svariti narode pred ponovitvijo tega gorja.

Ugotavljam, da je francoska delegacija z nami edina, da po vojni sklenjene internacionalne pogodbe pomenijo izrecno pravno obvezo razorožitve po vseh državah. Razorožitev pa ne bo popolna, dokler privatni teroristi nasprotujejo notranjemu miru (večko pritrjevanje). Sigurnost miru morejo nuditi le oni narodi, ki niso pod hlapčevstvom diktature in fašizma. Mi republikanci in socialisti v Nemčiji moramo voditi sedaj res heroičen boj za tako prostost. S svobodo nemškega naroda je zvezana svoboda cele Evrope.

Lažnjivi govorniki pri nas oznanjajo

že 14 let, da sta stiska in revščina delo republike in demokracije. Zakriti hočejo, da je to revščina rodila vojna.

V knjigi »Moja borba« piše Hitler, da je dovzetnost mas majhna, pozabljenost pa velika. In na to pozabljenost spekulirata reakcija in fašizem. Proti tej pozabljenosti pa se moramo boriti. Fašizem je ponosno dvignil glavo v Evropi toda nemški republikanci bomo skrbeli, da se kolo ne obrne nazaj.

Pomagajte nam pri tem boju, potem bodočnost sveta ne bo bridka. (Živahno pritrjevanje.)

Tako so bile razprave končane.

Za predsednika Ciamaca je izvoljen Avstrijec Brandeis, za podpredsednike pa Francoz Morel, Poljak Karkoszka in Nemec Pländner. Kongresu je prisostvovalo 149 delegatov iz raznih držav in 29 organizacij. Zastopano je bilo tudi naše udruženje po treh članih Središnega odbora.

Naši delegati so bili v različnih komisijah. Predsednik naše delegacije je bil izvoljen za podpredsednika kongresa. Naši delegati pa so bili v odborih za organizacijo miru, za razorožitev in za vprašanje preskrbe vojnih žrtev ter slepih invalidov, za zgradbo sanatorijev za tuberkulozne in za vzgojo današnje evropske dece.

Naša delegacija je glasovala za vse resolucije, izvzemši za resolucijo o ekonomskih problemih, proti kateri so glasovali tudi Poljaki.

Predsednik naše delegacije je pozdravil kongres v imenu jugoslovenskih žrtev, poudarjajoč, da so se v zadnjem času odločili za odhod vsled težkih finančnih razmer samo radi pomembnega dnevnega reda Ciamaca, namreč zagotovanje svetovnega miru in razorožitve. Kot predstavnik iz države, ki je bila

vsled vojne opustošena in nima drugih želj, kot da se zopet vpostavi in kulturno razvije v popolni svobodi, so prišli jugosl. delegati kot izraziti pacifisti s skromnimi zmožnostmi pomagati delu Ciamaca, da čimprej doseže svoje plemenite namene.

V odboru za zaposlovanje invalidov je naš delegat obrazložil, da imamo v invalidskem zakonu iz leta 1929 odredbe, ki jih je dobesedno citiral in da imamo pravilnik o zaposlovanju pri državnih, samoupravnih pa tudi privatnih podjetjih in da so predvidene tudi kazni za to.

Toda žalibog se je malo upoštevalo. Radi tega so vojne žrtve po večini ostale nezaposlene. Za razlog, da se zakon in pravilnik nista spreminjala, je navedel delegat, da je bil od leta 1929 na čelu udruženja komisar, postavljen z ukazom, zato invalidi Jugoslavije niso imeli legitimnega zastopnika, ki bi se zanimal, da bi se zakoniti predpisi v popolnosti vršili.

Nova naša uprava pa je našla razumevanje, da se bodo predpisi glede zaposlovanja izvrševali. Glede slepih invalidov naš delegat ni stavil posebnih zahtev, ker je uvidel, da so napram drugim državam naši slepci še dovolj preskrbljeni z ozirom na težko krizo. V nekaterih državah dobivajo slepi invalidi po manjših mestih in trgih manj, ter zopet po vaseh še manj. Razlika je za 30%.

Pri vprašanju tuberkuloznih invalidov je naš delegat pojasnjeval, da so bili po zakonu iz leta 1929 reducirani vsi bolniki, kar je nepravilno in krivično. Vendar je obvestil, da se že pripravlja material za izdelavo zakona, v katerem naj se popravi krivica onim, ki so trpeli v času vojske in trpe še danes.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje:

1. Kako je s prijavi za drag. doklado? Bo finančna direkcija sama pošiljala prijave invalidom, da jih izpolnijo in po predpisih opremijo ter vrnejo, ali morajo invalidi za to sami skrbeti vsakega pol leta, kakor ste to že svojčas objavili?

2. Ali je dovolj, če pošlje samo prijavo, ako ima družinski prirastek, ali mora napraviti kako posebno vlogo?

3. Kako pa je, če invalid danes odpošlje prijavo, čez par dni pa se mu rodi otrok? Ali naj to takoj prijavi fin. direkciji, ali naj počaka na predpisani termin? Primer: Invalidu se je rodil otrok 10. januarja, prijavo je odposlal že 3. januarja, drugo prijavo pa bo poslal šele nekako 3. ali 4. julija t. l., torej pet mesecev po rojstvu otroka. Vprašanje je, ali mu bo fin. direkcija nakazala rodbinsko doklado za nazaj ali samo od dneva prijave?

Odgovor:

1. Če je ravno napraviti prijavo, ko se rodi otrok, zadostuje sama prijava, sicer pa naj napravi dotični tudi vlogo.

To pa radi tega, ker mora po zakonu teči doklada od dneva prijave. S tem, ko vložijo vlogo, je izvršena prijava. Vprašalno pole pošlje finančna direkcija sama, kadar nastopi čas za to, in sicer po pravilniku o draginskih dokladah vsakega pol leta.

2. S tem smo odgovorili tudi na drugo in tretje vprašanje.

Vprašanje:

Podpisani 80% vojni invalid prosim, da se mi odgovori v našem glasilu sledeče:

Imam hišico z dvema sobicama, v katerih izvršujem čevlarsko obrt, ki je danes skrajno slaba radi denarne krize

in hude konkurence v mojem kraju. Tudi nisem na prometnem kraju.

Leta 1929 sem plačal osnovne zgradarine 20 Din. Leta 1931 sem plačal 29 Din osnovne zgradarine, letos pa mi je osnovna zgradarina povišana na 54 Din na podlagi 550 Din kosmate najemnine.

Rad bi vedel, kako pridem jaz do tega, ker hiša je vsak dan slabša ter potrebna popravil, obrt nese vedno manj, zgradarino pa mi vedno povišujejo.

Pritožil sem se v roku 30 dni na davčno oblast osebno, pa mi je dejal dotični uradnik, da se ne da nič izpremeniti, ker imajo takšne predpise.

Rad bi vedel, ali je to pravilno, da se mi računa zgradarina od cele hiše, ker obrt izvršujem samo v eni sobici, ki pa služi obenem za spalnico, ker devetčlanska družina, kot jo imam, ima še dve sobi premalo za spalnice, ker sta majhni (3.50 m²).

Imam tudi nekaj slabe skalovite zemlje, od katere sem plačal lani 30 Din osnovne zemljarine.

Ker imam za preživljati in oblačiti ženo in šest otrok, katerih najstarejši je star 9 let ter 76letno obnemoglo mater, imamo pa težko življenje, ker sem tudi zadolžen, me to hudo zadene, zato prosim nasveta, kako se naj ravnam, da se mi zgradarina zmanjša, če ni mogoče da se me oprosti?

Počivalnik Franc, 80% voj. inv.

Odgovor:

Proti odmeri se je treba pritožiti samo pisмено in ne ustmeno, kakor ste storili. Osnovo davkov odmerja davčna komisija za dotični kraj (sestavljena iz mož zaupnikov). Po zakonu o neposrednih davkih je zgradarina popolnoma oproščen kmet, ki rabi hišo samo zase in družino.

Naše gibanje

Krajevni odbor v Ljubljani opozarja, da še mnogo članov in članic dolguje članarino in naročnino za list. Dotični naj sami brez poziva skrbijo, da bodo takoj poravnali in sicer osebno, ali pa naj se javijo po dopisnicah, da se jim pošlje čke.

Krajevnim odborom objavljamo ponovno, da vsled prestanka komisarijata pri Središnjem odboru ni treba več pošiljati tromesečnih poročil in obračunov, pač pa jih morajo pošiljati nadalje polletno Oblasnemu odboru po pravilih.

Prijavljanje izprememb za upravo našega lista. Krajevni odbori in članstvo se naproša, da javi spremembe za pošiljanje lista vsak mesec najkasneje do 20., ker drugače ovirajo hitro in točno ekspedicijo. Med sortiranjem naslovov ni mogoče več popravljati in pisati nove naslove.

Krajevnim odborom, ki niso še poslali seznamov pomoči potrebnih članov v smislu okrožnice Središnjega odbora, ki pripravlja podporno akcijo, se pozivljajo, da jih takoj pošljejo. Poslani se-

znani so bili že odstopljeni Središnemu odboru v Beograd, druge, kateri bodo še dospeli, pa pošlje Oblastni odbor naknadno, vendar pa zna biti podpora akcija že prej zaključena.

One odbore, ki ne bodo v kratkem poslali svojih seznamov, bomo v prihodnji številki Vojnega invalida navedli, da bo njihovo članstvo vedelo, da niti v važnih in koristnih zadevah ne poslujejo.

Razpisi: Direkcija državnih železnic v Subotici razpisuje:

1. kolodvorski bife v Jaša Tomiču, katera licitacija se bo vršila 29. 9. t. l. Ponudbe z vsemi dokumenti do tega dne poslati pod naslovom »Ponuda za zakup bifea na stan. Jaša Tomič, broj 36562/32 od N. N.«

2. Brivnico na kolodvoru Subotica. Licitacija bo 11. 10. t. l. Ponudbe z vsemi dokumenti, zapečatene, je poslati pod naslovom: »Ponudba za zakup berbernice i umiovaonika na stanici Subotica, br. 39352/32 od N. N.«

3. Restavracijo na postaji Dalj. Licitacija bo 12. oktobra t. l. Ponudbe pod naslovom: »Ponuda za zakup restoracije na st. Dalj, br. 39515/32 od N. N.«

Natančne informacije glede dokumentov itd. dobe reflektanti pri Oblastnem odboru.

Ptuj. Tukajšnji KOUVI bo priredil v nedeljo 2. oktobra t. l. ob 15. (3.) uri popoldne v Ptuj na Florijanskem trgu dobrodelno invalidsko javno tombolo.

V slučaju slabega vremena se bo tombolo preložilo na drugo nedeljo, t. i. na 9. oktobra.

Da bo s to tombolo dosežen namen, pozivamo vse člane in članice ter prijatelje vojnih invalidov vsaj iz bližnjih

krajev, da se v čim večjem številu udeležijo. — Odbor.

Krajevni odbor v Trzinu poziva vse svoje člane in članice, kateri imajo članske knjižice, da javijo po dopisnici krajevnemu odboru številke članskih knjižic, ki so zapisane v desnem robu na prvi strani.

Odbor še enkrat poziva vse dotične, ki še do sedaj niso poravnali članarine, da to store takoj, ker drugače jih bo predlagal na svoji prvi seji, da se jih črta iz imenika članstva, potem naj si vsak sam sebi pripiše, ako ne bo deležen božičnih podpor, Kdor ne bo imel poravnane članarine, naj ne računa na nobeno podporo.

Obenem pozivamo vse tiste, kateri še do danes niso prispevali za našega pogorelega Petra, da to store ali pa nam položnice vrnejo, ker bomo to akcijo zaključili še ta mesec. Vsak naj prispeva po svoji moči. Prosim Vas še enkrat za prispevke za našega Petra. Imena vseh, ki bodo prispevali, bomo objavili v našem listu. Pokažimo, da smo voljni pomagati drug drugemu.

Bohinjci. Nekaterim članom iz Bohinja smo priložili položnice za poravnavo naročnine, ker je niso plačali pri bivšem krajevnem odboru v Bohinju, niti na Bledu, Gorjah ali Jesenicah.

Dotični naj nakažejo dolg takoj, sicer jim bomo prihodnjo številko lista ustavili.

Krajevni odbor UVI v Celju je v juliju mesecu razposlal vsem članom položnice za poravnavo članarine in naročnine.

Ker se nekateri člani niso odzvali, je možnost, da niso prejeli položnic, zato se pozivajo, da v prvi polovici ok-

tobra zahtevajo položnice ali pa članarino v pisarni poravnajo. Kdor se ne bo temu pozivu odzval, se mu bo list ustavil. To so:

Člani: Mlakar Ignac, Škofjavs, Valoh Ivan, Trnov hrib, Jazbec Ivan, Zavodna, Franci Jurij, Zavodna, Kugler Franc, Zavrh, Anžlovar Štefan, Celje, Matevž Franc, Brezen, Merjasec Jože, Celje, Mokotar Jernej, Brezno, Kokotec Jernej, Lokavc, Jakob Franc, Dol, Jager Mihael, Rečica, Zupanc Anton, Konjevce, Dolar Ivan, Zavrh, Podgoršek Jakob, Lava. — Članice: Gajšek Frančiška, Čret, Toman Marija, Arjivas, Kamšek Jožefa, Zavrh, Verdel Katarina, Vel, Pirešica, Matič Ana, Celje.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan. Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. — Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.

in zaloga kavinih **Mocca kock.**

Kocka za Din 1* — zadostuje za skodelico dobre črne kave.

FR. ROJINA

strugar
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 8
(nasproti hotela Štrukelj).

Izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, raznovrstna stojala in lestence za električne luči.

Ima v zalogi krogle in kegle za za keglanje in balinanje.

ŽARNICE, LESTENCE in vsa SVETILA ter ELEKTROTEHNIČNI MATERIJAL kupite najceneje v novi trgovini

SLAVKA PETAN, Sv. Petra cesta št. 25
Velika izbira! Najsolidnejša potrežba!

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem

otvoril na Taboru kavarno pod nazivom »KAVARNA TABOR«.

Kavarna je na novo in moderno renovirana ter nudi p. n. občinstvu največjo udobnost.

Cenjenim gostom so na razpolago razni tuzemski in inozemski časopisi ter revije, biljard in druge igre. — Skrbel bom za najboljšo in solidno postrežbo, točil bom izborna odprta vina, pivo in druge pijače. Na razpolago bodo tudi mrzla jedila itd.

Za obilen obisk se priporoča

Ivan in Zofi Flerin.

Ljubljana, 18. IX. 1932.

Krulc, sirote, Sp. Hudinja, Kompolšek, sirote, Kameno, Feldin Ana, Dramlje, Tekavc Frančiška, Vojnik, Okolnik Valentina, Lava, Narek Frančiška, Železna, Ocvirk Antonija, Marija Reka, Vin-der Zofija, Sv. Jedert, Medved Frančiška, St. Peter nad Laškem.

Kdor še ni član Ljudske samopomoči v Mariboru, naj se odloči pristopiti, ker to društvo je zelo koristno za vse revnejše sloje, ki ne morejo imeti sredstev za pogreb in druge pripomočke po smrti. Obračajte se na poverjenika Stan-ko Tomca pri Oblastnem odboru udruženja vojnih invalidov v Ljubljani.

Širite »Vojnega invalida«

Vojnim tovarišem in invalidom se priporoča

mesnica in delikatesa
Janko Zevnik

Dunajska cesta št. 41

Ljubljana

V zalogi stalno vseh vrst svežega mesa kakor tudi mesni izdelki.

Razpošilja se po pošti, železnici itd.

Cena nizka!

Postrežba točna!

M. PODKRAJŠEK

frizer za dame in gospode
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 12.

Izposojujem gledališke lasulje. Zaloga vseh potrebščin za maskiranje, barvanje las, trajno kodranje po najnovjšemu sistemu.

ELEKTRIČNE INSTALACIJE:

telefonske centrale, hišni telefoni, zvonci in električna razsvetljava

IVAN BOGATAJ

koncesionirano elektrotehnično podjetje
LJUBLJANA, Kongresni trg št. 19
(poleg nunske cerkve). Ček. rač. 12.619
Telefon št. 2003.

Trgovina in tovarniška zaloga: elektrotehničnega materiala, modernih lesten- cev, svilenih senčnikov, svetlobnih reklamnih motorjev, ventilatorjev itd.

Rudolf Deržaj

ŽAGE
JERMENA
IN TEHNIČNI
MATERIJAL

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28

Vojni tovariši in invalidi, posečajte
avtomatski büffe DAJ-DAM

kateri Vam je vedno naklonjen.

Ljubljana, Aleksandrova c. 4
PALAČA VIKTORIJA
nasproti KINO IDEALA.

ZOBNI ATELJE

DENTIST **BEVC JOŽKO**
LJUBLJANA, Gosposvetska 4
tel. 3296

ordinira od 9- $\frac{1}{2}$ 1. 2- $\frac{1}{2}$ 6
podogovora tudi izven teh ur. ob sobotah
se ordinira le do 4

Vabimo Vas,
oblečite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin.

Za mal denar — Trenchcoate, suknje, obleke, perilo in drugo.

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Popravila,

moderniziranje, zamenjava baterijskih radio aparatov za moderne na tok najkulantneje pri

RADIOVAL

Ljubljana, Dalmatinova 13
poleg hotela Štrukelj

LEGAT

— specerija — delikatesa — zajutrkovalnica
Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 28

Kava, dnevno sveža iz lastne novodobne pražarne

DROGERIJA

R. Hafner

Celovška c. 44 (SPODNJA ŠISKA)

nudi najfinejše kolonske vode na liter od 50 Din naprej in vse v to stroko spadajoče predmete in blago.

Prvovrstno blago.

Postrežba solidna.

Cene najnižje!

Splošno lesostrugarstvo

H. Pečjak & drug

družba z o. z.

Ljubljana, Zalokarjeva 13

se priporoča za vse v to stroko spadajoča dela kakor krogle lignum sanctum, kegle, krogle, vseh vrst mizarskih okras- kov, svetilke, lestence, pipe za sode, ša- hovnike, kuhinjske potrebščine i. t. d. Stalna zaloga. — Nizke cene

Dr. Pirčeva sladna kava

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

je prvovrsten **domač izdelek**, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.